

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 8 razy tygodnia, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,30 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,89 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. p. w Nowemnieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 15 gr.,
na stronie 8-lamowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zgram. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XV.

NOWEMIASTO-POMORZE, SOBOTA, DNIA 12 STYCZNIA 1935

NR. 6

Znaczenie francusko-włoskiego porozumienia.

Jaki jego wpływ na położenie Polski?

W dziedzinie polityki europejskiej góruje ponad wszystkie inne sprawy porozumienia francusko-włoskiego. We wojnie światowej, jak wiadomo, Włochy, które tworzyły wraz z Austrią, Niemcami t. zw. trójprzymierze — nie stanęły u boku swych sprzymierzeńców — a raczej w pierwszej fazie wojny zadeklarowały neutralność, a później wystąpiły zbrojnie przeciw Niemcom i Austrii. Po zawarciu atoli pokoju stosunek Włoch do Francji zaczął się coraz bardziej psuć i doszło do coraz silniejszych tarć między temi dwoma narodami łańciskimi. Włochy czuły się pokrzywdzone przy ustalaniu nowych granic w Europie, a jeszcze bardziej w Afryce odnośnie do kolonii. Poza to również nieufnie patrzyły na wzrastającą potęgę militarną i znaczenie polityczne w Europie Francji, z którą rywalizują i na morzu śródziemnym i w Afryce. Doszło do tego, że Mussolini coraz jawniej zaczął się bratać z Niemcami i z nimi do spółki robić politykę. Stosunek ten atoli uległ zmianie, gdy po dojściu do władzy Hitlera ten ostatni na wszelki sposób zamierzał zrealizować przyłączenie Austrii do Niemiec. Te gwałtowne zabiegi zestrony Hitlera dopiero przekonały Mussoliniego o groźnym Włochom niebezpieczeństwie przez spotęgowanie niemieckiej ekspansji na południu ku morzu adriatyckiemu. Od tego czasu datuje odwrót Włoch od filoniemieckiej polityki i nawracanie znów ku Francji. Ale tak samo i we Francji dokonał się znaczny przewrót w poglądach na politykę zagraniczną w miarę słabnięcia wpływów masonerii, która w Mussolinim upatrywała nieprzejednanego swego wroga. Widząc się pozatem na skutek coraz gwałtowniejszych zbrojeń i apetytów zaborczych hitlerowskich Niemiec zagrożoną, i Francja zaczęła się skłaniać ku porozumieniu i nawiązaniu ściślejszych węzłów z Włochami. Przypięczeniem tych zobopólnych zmienionych sentymentów stał się przyjazd francuskiego ministra Laval'a do Rzymu i zawarta tam umowa. Przy tej okazji dokonał się też jeszcze jeden bardzo ważny fakt, a mianowicie przedstawiciel Francji po raz pierwszy od r. 1871 był na audjencji u Ojca św. Wróży to dobrze dla przyszłego stosunku Francji do Stolicy Apostolskiej. Mówi się też już o zawarciu konkordatu ze Stolicą Apostolską, który za rządów masonskich we Francji został zerwany. Z takiego obrotu sprawy cieszy się społeczeństwo włoskie, jak i Francji, czego dowodem entuzjastyczne wprost głosy prasy danyh krajów. Zadowolona też jest Anglia. A do zadowolenia mają też wszelkie podstawy i katolicy na skutek nawiązania stosunków dypl. ze Stolicą Apostolską. Natomiast dla hitlerowskich Niemiec porozumienie to jest silnym i bolesnym ciosem. Przekreśla ono bowiem stanowczo ich rachuby i nadzieje na przyłączenie Austrii. Zachodzi pytanie, jakie znaczenie układ ten włosko-francuski mieć może dla Polski. Dla tej polityki polskiej, która stawia na kartę niemiecką — która idzie w kierunku ściślejszego opierania się o Niemcy, ugoda włosko-francuska stanowi również dotkliwą porażkę. Dla polityki natomiast polskiej, która buduje na sojuszu i ściślejszej współpracy i łączności z Francją, taki obrot rzeczy daje pełną satysfakcję i pełną słusność. Dla Polski wobec dokonanego faktu owego porozumienia nie masz właściwie innej drogi wyjścia, jako oparcie się o Francję, a w dalszym ciągu i o Włochy. Jest bowiem rzeczą aż nadto pewną, że Niemcy, pozbawieni obecnie możliwości ekspansji tak na południe, jak i na wschód, tem silniej skierują znów swe parcie na wschód, zagrażając Polsce. Nie widzimy zatem innej drogi zabezpieczenia się przed groźną tą ekspansją na wschód, jak oparcie się o te państwa, które w zrozumieniu tego niebezpieczeństwa, również się przed niem zabezpieczają. By-

łoby błędem nie do darowania ufać Niemcom, że nas zostawią w spokoju, o ile podzielimy z nimi razem w polityce zagranicznej ręką w rękę. Byłoby to takiem samym szaleństwem, jak umówiona podróż sam na sam między wilkiem a jagnięciem.

Zagadka saarska.

Jakie wyniki przyniesie plebiscyt w dn. 13 stycznia?

Wszystko zależy od tego, jakie względy wezmą górę wśród mieszkańców Saary, polityczne czy religijne, narodowe czy paryjne?

Przypatrzmy się cyfrom!

Zagłębie Saary liczy obecnie 770 tysięcy mieszkańców, w tem 560 tysięcy katolików i 200 tysięcy protestantów. Zawodowo około 80 procent ludności stanowią robotnicy kopalniani i przemysłowi.

Wybory do rad gminnych, przeprowadzone w Zagłębiu Saary w listopadzie 1932 r., dały nast. wyniki:

Katolickie Centrum	138 mandatów
Komuniści	84 „
Socjaliści	39 „
Narodowi socjaliści	30 „
Małe ugrupowania mieszczańskie	47 „

Z cyfr tych wynika jasno, że rezultat plebiscytu związany jest ściśle ze stanowiskiem centrum, organizacji politycznej katolików. Gdyby tylko połowa zwolenników centrum katolickiego głosowała przeciw powrotowi do Rzeszy, a za status quo, t. j. za utrzymaniem dotychczasowego stanu rzeczy, plebiscyt skończyłby się przegraną Hitlera, gdyż jasną jest rzeczą, że komuniści i socjaliści, którzy razem reprezentują około 30 procent ludności, będą głosowali za status quo.

Wiadomo, że Hitler od dłuższego czasu prowadzi rokowania z przedstawicielami centrum w Saarze. Rokowania te są otoczone największą tajemnicą. Nazewnątrz tylko drobna liczba księży katolickich angażuje się w propagandzie za utrzymaniem status quo. Ołbrzymia większość zachowuje rezerwę i milczenie.

Ważną rolę przy głosowaniu odegra także moment psychologiczny, to znaczy obawa przed represjami na wypadek zwycięskiego dla Rzeszy wyniku plebiscytu. Wobec niezwykle silnej propagandy hitlerowskiej, a ściśle neutralnego stanowiska Francji i Ligi Narodów moment ten w wielu wypadkach może przeważać szale.

Wobec tego sprawa Saary stanowi w tej chwili zagadkę nie do rozwiązania. Niedzielne głosowanie ją dopiero rozwiąże.

W jaki sposób odbędzie się głosowanie w Saarze w dniu 13 bm.?

Wszelkie możliwe zabezpieczenia uczciwości wyborów.

Saarbruecken. Głosowanie odbywać się będzie 13 bm. w 83 miejscowościach, które są t. zw. burmistrzostwami. W każdej miejscowości zorganizowano jeden lub kilka lokali wyborczych. Ogółem liczba ich wynosi 862. Przeciwnie w każdym lokalu głosować będzie około 650 osób. Około 80 osób, zamieszkałych w Saarze, będzie musiało głosować w innej miejscowości, a mianowicie tam, gdzie zamieszkiwały w r. 1919. Na miejsce głosowania będą one przewiezione bezpłatnie. Około 55 tys. uprawnionych do głosowania przybędzie z zagranicy.

Obliczenie głosów.

Po ukończeniu głosowania urny zostaną przewiezione pod opieką wojsk obcych do sali Wartbruch w Saarbruecken. Urny innych miast zostaną przewiezione specjalnymi pociągami, które przybędą do Saarbruecken w nocy z 13 na 14. Obliczanie głosów, które rozpocznie się 14 bm. o 8-ej rano, następować będzie wedle burmistrzostw i dokonywać go będzie 300 skrutatorów pod ścisłą kontrolą specjalnych kontrolerów. Wszystkie wypadki wątpliwe będą przedstawione komisji plebiscytowej. Głosy przeliczane będą dwa razy. Skrutatorom nie wolno będzie opuszczać lokalu przed ukończeniem rozliczenia i rozmawiać pomiędzy sobą o wynikach.

Na galerji zarezerwowane będą miejsca dla reprezentantów Ligi Narodów, komisji rządzącej, przedstawicieli Niemiec i Francji, najwyższego trybunału plebiscytowego, generała

dowódcy wojsk międzynarodowych, wyższych oficerów, przedstawicieli stronnictw i prasy.

Trudno jest przewidzieć, kiedy obliczenie głosów będzie ukończzone. Komisja plebiscytowa ma nadzieję, że wynik będzie mógł być ogłoszony już 14-go pomiędzy godziną 9 a 11 wiecz.

Kartka wyborcza w plebiscycie Saary.

SOCIÉTÉ DES NATIONS - LAGUE OF NATIONS
VOLKSABSTIMMUNGSKOMMISSION
DES VÖLKERSBUNDES

Beibehaltung der gegenwärtigen
Rechtsordnung (Status quo)

Vereinigung mit Frankreich

Vereinigung mit Deutschland

DER ABSTIMMUNGSBERECHTIGTE MACHT
EIN KREUZ (X) IN DIE WEISSE KREISFLÄCHE
DES SEINER WAHLENTSPRECHENDEN FELDDES

Uwaga u dołu brzmi: Uprawniony do głosowania robi krzyżyk w białym kole tego pola, według którego chce głosować, czy za utrzymaniem dotychczasowego stanu rzeczy, czy za połączeniem z Francją lub Niemcami.

Komisja plebiscytowa przeciw proniemieckiej akcji duchowieństwa.

Saarbruecken. Komisja plebiscytowa wytosowała do biskupów Trewiru i Spiry pismo, w którym oświadcza, że ogłoszona w prasie i powołująca się na ich enuncjacje deklaracja dziekanów kleru saarskiego stanowi zajęcie stanowiska wobec plebiscytu w sensie przychylnym dla przyłączenia Saary do Niemiec. Komisja plebiscytowa, świadoma swego obowiązku czuwania nad tem, aby plebiscyt był swobodnym wypowiedzeniem się uprawnionych do głosowania, nie może zamknąć oczu na fakt, że takie zajęcie stanowiska przez duchowieństwo w walce plebiscytowej może narazić na szwank swobodę głosowania.

Polecenie księżom prowincjonalnym odprawienia modłów z okazji plebiscytu, jeżeli dotyczy kościołów w Saarze, musi być również uważane za wywieranie wpływu na głosujących.

Komisja sądzi, że biskupi Trewiru i Spiry nie mogą mieć nic przeciw temu, aby jej opinia została ogłoszona w prasie.

Zakaz zgromadzeń i manifestacyj w Saarze.

Saarbruecken. Komisja plebiscytowa w porozumieniu z komisją rządzącą wydała rozporządzenie, zabraniające urządzania publicznych i zamkniętych zgromadzeń oraz zebrań towarzyskich w lokalach, zwykle dostępnych dla publiczności, na czas od 10 stycznia do chwili urzędowego ogłoszenia wyniku plebiscytu. Zarządzeniu temu nie podlegają przedstawienia teatralne i kinowe.

Możliwość zawarcia konkordatu z Francją?

Krzyż orderu Piusa na piersiach Laval'a — Nuncjusz apostolski w Paryżu kardynałem.

Rzym, 8. 1. Ojciec Święty Pius XI przesłał dziś rano ministrowi Lavalowi odznaki wielkiego krzyża orderu Piusa. Minister zjawił się o godzinie 12-ej na audjencji u Ojca Świętego z odznakami tego orderu. Audjencja miała przebieg niezwykle serdeczny. Po południu Laval wraz ze swem otoczeniem udał się do Bazyliki św. Piotra oraz złożył wizytę kardynałowi sekretarzowi stanu, Pacelli'emu. Dzienniki podkreślają wielkie znaczenie wizyty Laval'a w Watykanie, zaznaczając, że jest to pierwszy minister III Republiki, przyjęty oficjalnie przez Ojca Świętego. Fakt ten uwydatnił doskonałe stosunki, panujące obecnie pomiędzy Stolicą Apostolską a Francją, byłoby jednakże przedczesnym mówić o możliwości zawarcia konkordatu. Od 1920 roku, tj. od chwili wznowienia stosunków dyplomatycznych pomiędzy Francją a Watykanem, stosunki te kształtowały się coraz pomyślniej. Jedynie w r. 1924, podczas rządów kartelu lewicy (gabinetu Herriota), nastąpiło pewne oziębienie, które jednakże nie pozostawiło głębszych śladów. Czynniki miarodajne twierdzą, że nuncjusz apostolski w Paryżu, Mgr. Maglone, zostanie w najbliższym czasie podniesiony do godności kardynalskiej w dowód uznania za zasługi nad zbliżeniem pomiędzy Francją a Watykanem.

Rozwiązanie Sejmu w marcu. Wybory w czerwcu?

Blyskawiczne tempo uchwalania konstytucji.

W blyskawicznym tempie przeprowadzona przez senacką komisję konstytucyjną dyskusja nad nowym projektem ustroju znajdzie swój epilog w głosowaniu nad poprawkami, zgłoszonymi do tego projektu przez referenta sen. Rostworowskiego z BB. W środę zaś 16 bm. projekt znajdzie się na porządku dziennym plenarnych obrad Senatu.

Pośpiech, z jakim uporano się z tak doniosłym zagadnieniem, budzi zdumienie nawet u rozsądniejszych i trzeźwiej patrzących sanatorów. Zwracają uwagę, że do dyskusji sanacja nie wysunęła ani jednego ze swoich prawników. Sanacja tłumaczy pośpiech w uchwalaniu konstytucji związaniem z terminem konstytucyjnym, który jednak upływa dopiero 25 bm., Sejm zaś nie jest ograniczony żadnym terminem.

Utrzymują, że jest to **pozór**, za którym kryją się dalej idące zamierzenia.

W kuluarach parlamentarnych kursują pogłoski, że projekt ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu jest już na ukończeniu. Wedle tych pogłosek miałyby być utworzone, zależnie od struktury ludnościowej, okręgi jedno i dwumandatowe. Ponadto wzmocniony ma być w komisjach wyborczych element sędziowski. Szczegóły są jeszcze opracowywane, a w tym celu sprowadzono z zagranicy znaczną ilość książek, traktujących o tem zagadnieniu.

Jak słychać, na ukończeniu są również przepisy przejściowe, wprowadzające nową konstytucję i inne projekty, związane z przygotowaniem do wyborów. Wszystkie te ustawy, a wraz z nimi, jak zapewniają, także nowy dekret prasowy, mają być ogłoszone po rozwiązaniu Sejmu, jako dekrety Prezydenta Rzplitej.

Zbliżone do sanacji koła utrzymują wreszcie, że **rozwiązanie Sejmu nastąpi w marcu, a nowe wybory już w czerwcu.**

Otwarcie radjostacji pomorskiej.

Toruń. Jak nam donoszą, oficjalne otwarcie toruńskiej radjostacji odbędzie się we wtorek, 15 stycznia, między godz. 20 a 21. W uroczystości otwarcia radjostacji wezmą najprawdopodobniej udział Minister Spraw Wewnętrznych, p. Marjan Zyndram-Kościałkowski i Minister Poczty i Telegrafów, p. Kaliński.

Program uroczystości przewiduje szereg okolicznościowych przemówień oraz popisy chórów pomorskich.

Kiepura poważnie zachorował.

Wiedeń. Dzienniki poniedziałkowe donoszą o chorobie Jana Kiepury, który bawi w Krynicy. Zachorował on na chorobę gardła. Zazwyczaj z Krakowa prof. laryngolog, dr. Pochwalski, dokonał w sobotę, dnia 5 bm., zabiegu operacyjnego nosa. Po silnej gorączce w dniu 6 bm. Kiepura czuje się lepiej.

Znaczna wyżka cen lnu.

Warszawa. Rozwój produkcji artykułów lnianych w Polsce i wzrost zapotrzebowania na len spowodował w ostatnich tygodniach znaczną wyżkę cen tego surowca włókienniczego. Ceny lnu poszły w górę o 20 proc.

Francja i Włochy stwierdzają nielegalność zbrojeń niemieckich.

Paryż. Agencja Havasa donosi z Rzymu: Układ francusko-włoski zawierać ma m. in. protokół, oświadczający, że rządy francuski i włoski zgodnie uważać będą zbrojenia Niemiec za nielegalne, dopóki nie zostanie zawarty osobny układ pomiędzy Rzeszą a mocarstwami w tej sprawie.

Prezydent Gdańska w Warszawie.

Trzy razy stał na baczność... — Drażliwe pytania. — Bankiet. — Audjencja u P. Prezydenta R. P. — Powrót.

Warszawa. Prezydent senatu gdańskiego, Greiser, bawił we Warszawie.

W godzinach popołudniowych, prezydent Greiser był przyjęty w Belwederze przez marsz. Piłsudskiego, a wieczorem przyjął Greiser przedstawicieli prasy, którym oświadczył, że Gdańsk pragnie żyć w zgodzie z Polską i wspomniał, że raz stał na baczność przed cesarzem Wilhelmem, drugi raz stał przed wodzem narodu niemieckiego, Hitlerem, a po raz trzeci spotkał go zaszczyt przyjęcia przez marsz. Piłsudskiego.

Kilku dziennikarzy usiłowało mu zadać pytania na tematy drażliwe, jak stosunek do mniejszości narodowej i nienarodowych socjalistów. Gdy pytania te sformułowano na piśmie i oddano otoczeniu Greisera, otrzymano odpowiedź, że prezydent jest zmęczony i odpowiedzi udzielać nie będzie.

Wieczorem o godz. 20 premier Kozłowski wydał bankiet na cześć gości gdańskich, w którym m. in. wziął udział także min. Beck. W toaście podniósł premier, że Polska i Gdańsk „drogę przed sobą mają wytkniętą i winny po niej konsekwentnie iść naprzód”.

W odpowiedzi prez. Greiser podniósł, że przybył do Warszawy, by pogłębić istniejące stosunki i by „przy zachowaniu niemieckiego charakteru Gdańska doprowadzić do rozwiązania w sposób zadowalający obie strony w drodze bezpośrednich rozmów tych kwestyj politycznych i gospodarczych, które interesują zarówno Polskę, jak i Gdańsk”.

Delegacja senatu W. M. Gdańska na czele z prezydentem senatu Greiserem przyjęta została wczoraj na audjencji w Spale przez p. Prezydenta Rzplitej. Po audjencji p. Prezydent Rzplitej zatrzymał delegację gdańską na śniadaniu, poczem goście gdańscy udali się samochodem ze Spaly do Kutna, skąd o godz. 17,33 odjechali pociągiem do Gdańska. Na dworcu w Kutnie gości gdańskich pożegnał dyr. Romer i minister Papee.

Dramatyczne posiedzenie sejmiku kłajpedzkiego.

Aresztowania posłów niemieckich przez policję litewską.

Berlin. N. B. I. donosi z Kłajpedy, że w piątek odbyło się posiedzenie sejmiku kłajpedzkiego, które miało niezwykle dramatyczny przebieg.

Po złożeniu wyjaśnień przez posłów przewodniczący przerwał posiedzenie na kilkanaście minut, by umożliwić wejście na salę czterem posłom, znajdującym się w biurze prezydium, bez których sejm z powodu braku quorum nie mógł powziąć decyzji.

Po zakończeniu przerwy posłowie chcieli powrócić na salę posiedzeń, lecz zastali ją zamkniętą. Wobec tego grupa posłów udała się do biura prezydium sejmiku, gdzie przybył również kierownik litewskiej policji politycznej, który zażądał wydania 4 posłów, oświadczając, że na podstawie ustawy wyborczej ich mandaty uważać należy za wygasłe. Naczelnik kancelarii sejmiku musiał ustąpić przed gwałtem i owi posłowie zostali aresztowani przez policję. Po zostaniu na miejscu uchwalili ostry protest przeciwko pogwałceniu przepisów i wejściu policji do gmachu sejmiku.

N. B. I. podaje dalej, że tegoż dnia gubernator ogłosił rozporządzenie o zamknięciu nadzwyczajnej sesji sejmiku. Zarządzenie to tłumaczone jest chęcią przeszkolenia w uchwaleniu votum nieufności dla dyrektora Bruwelajtisa i umożliwienia mu dłuższego pozostania przy władzy. Jak twierdzi N. B. I., w następstwie tego zarządzenia sytuacja na obszarze Kłajpedy znacznie się zaostrzyła.

Bezbożników spotkała kara Boża przy przygotowaniu zamachu w dniu Bożego Ciała.

Wiedeń. Pewien umierający zeznał w tych dniach wobec przedstawicieli policji, że w dniu Bożego Ciała ub.r. planowali komuniści zamach na pewien ołtarz na ulicy Wiednia.

Terorystyczna grupa, złożona z 3 komunistów, zamierzała w wymienionym dniu wysadzić w powietrze ołtarz na jednej z ulic w dzielnicy Ottakring.

Do zamachu jednak nie przyszło, ponieważ przy robieniu bomby nastąpiła eksplozja i przywódcą grupy, Ludwik Baleika, stracił obie ręce. Przewieziony do szpitala, nie chciał wyjawić prawdziwej przyczyny swoich ran.

Dopiero po dłuższej chorobie, w obliczu śmierci, Baleika zeznał, że przygotowywał zamach na ołtarz. Na podstawie jego zeznań policja aresztowała dwóch członków grupy terorystycznej.

Przesilenie mrozu.

Fala mrozu załamała się.

Na froncie mrozu idziemy, zdaje się, ku przesileniu. Onegdaj o g. 7 rano było w Warszawie — 20 st., następnego dnia już tylko — 18 st. Późniejszego dnia w południe notował P.I.M. 12 st., a o g. 18 — 13,5 st. mrozu. Choć relacje P. I. M.-a wskazują na utrzymanie się mrozu, to jednak z Moskwy nadeszły pocieszające wieści, że temperatura podniosła się o kilka stopni. Również w Wilnie, gdzie mrozy dochodziły do 30 stopni, ostatnio w godzinach popołudniowych mróz wyniósł zaledwie 8 st.

Meteorolodzy nasi przewidują, że fala mrozów, choć może już mniejszych, ciążyć będzie nad Polską conajmniej jeszcze do końca bież. tygodnia.

Dziś, w piątek rano było już tylko około 5° mrozu.

Skutki srogich mrozów.

Najsilniej cierpią województwa południowe i wschodnie.

Warszawa. Donoszą z Kołomyi, że wczoraj o godz. 5 rano znaleziono na drodze do Muszyny zwłoki kobiety, która zamarzała na śmierć.

Ze Lwowa donoszą, że w ciągu 2-ch ostatnich dni pogotowie ratunkowe udzieliło pomocy w przeszło 800 wypadkach odmrożeń. Pociągi przybywają ze znacznym opóźnieniem. Ponadto wskutek mrozu nastąpiła przerwa w komunikacji telefonicznej między miastami.

Również z Wileńszczyzny nadchodzą wiadomości, że wskutek mrozów została tam przerwana częściowo, a nawet w niektórych miejscowościach całkowicie komunikacja telefoniczna. Pociągi w województwach wschodnich kursują ze znacznym opóźnieniem.

Kraków. Skutkiem nagłej fali mrozów, połączonych z silnym wiatrem, zanotowano w Krakowie kilkadziesiąt wypadków różnego rodzaju odmrożeń.

Ciężka katastrofa kolejowa w Sowieciech.

Berlin. „Berliner Lokal-Anzeiger” donosi z Moskwy, że na linii kolejowej Moskwa-Leningrad wydarzyła się poważna katastrofa kolejowa, która pociągnęła za sobą wiele ofiar. Nocy ubiegłej zderzyły się z sobą dwa pociągi osobowe, przy czem jeden wagon pocztowy, jeden osobowy i jeden towarowy całkowicie spłonęły. Kilkanasie wagonów osobowych jest uszkodzonych. Według dotychczasowych wiadomości liczba zabitych wynosi 18 osób. Z Leningradu posłano na miejsce katastrofy pociąg sanitarny. Dotychczas jest rzeczą trudną odtworzyć przebieg katastrofy oraz ustalić dokładną liczbę ofiar. Z kół urzędowych donoszą, że liczba ofiar w ludziach jest znacznie większa od podanej w pierwszej chwili. Ruch na linii Moskwa-Leningrad był naskutek katastrofy przerwany na przeszło 10 godzin.

Cała ulica norweskiego miasta runęła w morze.

Oslo. W norweskim porcie Drammen na skutek osunięcia się ziemi zawałiła się do morza cała ulica nadbrzeżna na przestrzeni paruset metrów, na której znajdowały się składy miejscowej huty szklanej. W czasie tej katastrofy 4 ludzi straciło życie, zaś dwoje zdołało się uratować w ostatniej chwili. Istnieje obawa, że nastąpią jeszcze dalsze osunięcia się ziemi.

Kto ma prawo do zasiłku?

Ważne orzeczenie Sądu Najwyższego.

Ministerstwo Opieki Społecznej podało do wiadomości ubezpieczalni orzeczenie Sądu Najwyższego o zasiłkach dla pracowników umysłowych.

Sąd Najwyższy uznał, że dla uzyskania prawa do zasiłku w razie braku pracy nie potrzeba, aby praca była nieprzerwana lub by spełniano ją w jednym z tego samego pracodawcy. Do uzyskania prawa zasiłkowego wystarczy, aby ubiegający się o zasiłek przepracował ogółem 6 miesięcy składkowych w ciągu ostatniego roku, licząc wstecz od dnia utraty zatrudnienia.

To orzeczenie Sądu Najwyższego, bardzo ważne dla wszystkich pracowników umysłowych, nosi numer C. I. 2050-33.

Wincenty Migurski.

37

28-LETNIE WYGNANIE

CZYLI UCIECZKA MOJA Z SYBIRU Z ŻONĄ I DWOJGIEM NIEZYNYCH DZIECI.
Zdarzenie prawdziwe z 1835 r.

(Ciąg dalszy).

Oburzony podobnymi drwinkami w pierwszym uniesieniu gniewu mojego, chciałem, starannie zapakowawszy trupa, pod pozorem prostej posyłki dla pochowania go w grobie familijnym, posłać przez pocztę do Galicji, lecz ochłonawszy, zrobiłem inaczej. Do przygotowanej i szczelnie wyklejonej wewnątrz trumienki włożyłem nabalsamowane ciało i do wybudowanego obok cementarza grobu złożyłem.

Długo po tej stracie byliśmy niepokieszeni, musiałem zmienić mieszkanie, za nic bowiem biedna matka dłużej tu mieszkać nie chciała. Jeździiliśmy bardzo często i prawie mieszkałiśmy w stepie, ażeby czas i nowe przedmioty boleść naszą ukoiliły.

Po śmierci Michaliny Albina napisała do carowej, prosząc ją, ażeby mię wpływami swemi, jeżeli już nie do domu puścić, to przynajmniej od

służby wojskowej uwolnić i w Rosji pod dozorem policji, byle nie w tym klimacie, mieszkać dozwolono.

W skutek tej prośby w dniu 25-go lipca 1839 r., z Walzbano w Salezji odebrała odpowiedź, w której sekretarz cesarzowej zawiadama Albine, że Najjaśniejsza Pani nie wdaje się w podobne interesy. (Podpisano Iwan Szambo).

Odpowiedź ta, jakkolwiek gorzka, nie mogła nas nie zadziwić.

Jednocześnie prawie z tą odpowiedzią odebrałem od moich rodziców zawiadomienie, że na podaną przez nich do tronu prośbę o moje ułaskawienie żadnej odpowiedzi nie odebrali. Dodaje jeszcze inne powody, a nadewszystko nową oczekiwaną w lutym słaobę Albiny, a stąd z przyczyny klimatu obawa śmierci drugiego dziecięcia, z głębie to wszystko, a krok nasz i niżej opisane plany sami usprawiedliwicie.

Wiadomo, że niewola nie jest miłą nikomu i że dusza gwałtu nie cierpi, bo jej natura, wszelką pomoc odpychając, chce być swobodną.

Patrząc z tego stanowiska, powziąłem nagle decydujący zamiar, licząc przy jego wykonaniu wiele na moją żonę; ona, choć słabowita i delikatna, miała przecież duszę silną,

charakter stały, wolę niezłomną poświęcenia się, wytrwałość na wszystko. Z takimi to zasadami można było wykonać zamysłany projekt, którego i ona chwyciła się z zapałem, — myśl o swobodzie. Na wszystkich naszych domowych sesjach Albina, jako osoba, odznaczająca się szczególniejszym darem przenikliwości, w kwestjach serca ludzkiego otrzymała odemnie prawo rozstrzygnięcia.

Skutkiem więc tego uradzonego projektu biegłem po całym mieście i dowiadywałem się starannie, czy który z mężczyzn nie umarł lub śmiertelnie nie chory. Nieraz wśród najpilniejszego zajęcia rzucałem wszystko, gdy się o świeżym trupie dowiedział. Przyszedszy do domu nieboszczyka lub chorego, wynajdywałem różne pozory mego przybycia.

Trafiało się, że zebrani około chorego sąsiedzi rozmawiali o jakimś tam kozaku, tylko co wczoraj umarłym, ja wówczas najostrożniej wypytywałem się o jego mieszkanie i pod pozorem najęcia domu, kupienia krowy, wozu lub czegoś podobnego, z jednego końca miasta biegłem na drugi: tu popatrzywszy na trupa i gdy ten nie odpowiadał moim zamiarom, inną wiadomość otrzymawszy, znowu na drugi koniec miasta bez odpoczynku biegłem.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

WIADOMOŚCI.

Nowe miasto, dnia 11 stycznia 1935 r.

Kalendarzyk. 11 stycznia, Piątek, Honoraty P., Hygina.
12 stycznia, Sobota, Arkadiusza i Modesta M.
13 stycznia, Niedziela, 1 po 3 Kr., Weroniki.
Wschód słońca g. 7 — 40 m. Zachód słońca g. 15 — 49 m.
Wschód księżycy g. 11 — 10 m. Zachód księżycy g. 2 — 26 m.

Przypomnienie w spr. wykazów młodocianych.

Wszystkie zakłady przemysłowe, handlowe, rzemieślnicze, itd. (za wyjątkiem rolnictwa), zatrudniające młodocianych (poniżej lat 18), zobowiązane są w czasie między 1. a 31 stycznia każdego roku przysyłać do Inspektora Pracy wykaz młodocianych.

Na podstawie art. 11 (Dz. Ustaw Nr. 65/24 poz. 636).
Inspektor Pracy 59 Obwodu. (—) W. Dąbrowski.

Szan. naszym abonentom

do wiadomości podajemy, iż Kalendarz Łukowski załączymy do następnego numeru naszej gazety.

Z miasta i powiatu.

Gwiazdka dla ubogich.

Lubawa. Dorocznym zwyczajem urządziło tu Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo gwiazdkę dla ubogich starców, wdów i sierot. Dnia 23 grudnia w ochronce przy zarządcy się chętnie zgromadzili się ubodzy w obecności Przewielebnego Dyrektora, Ks. Prałata Kasyny, Wielebnej Siostry Przełożonej, Wielebnej Siostry Wincenty, opiekunki ubogich i grona pań Wincentek. W serdecznych słowach przemówił do ubogich przewielebny ks. Prałat, wskazując na to, że panie Miłosierdzia pomimo ciężkich czasów umiały postarać się dla swoich ubogich chociaż o skromne dary gwiazdkowe i wnieść tem samem jaśniejszy promyk na dzień Bożego Narodzenia do ich mieszkań.

Po podzieleniu się opłatkiem przystąpiły Panie do rozdzielania darów, składających się z artykułów żywnościowych pierwszej potrzeby i ciepłej bielizny.

Tak chyba być nie powinno!

Nie wolno ludzi narażać na takie przykrości i udręki!

Na marginesie ostatniego zakazu spędu byłaby na jarmark.

Nowe miasto. Ubiegłej środy przypadł na Nowe miasto jarmark bydłowy i koński. Stał on pod znakiem silnego mrozu. A jednak mimo to widać było dość liczny spęd szczególnie byłaby z bliższej i dalszej okolicy. Każdy rozumie że prowadzenie byłaby w takich warunkach atmosferycznych, jakie były ostatniej środy, zwłaszcza na dalszą odległość wśród trzaskającego mrozu i gołolędy — to istna udręka. Tych, którzy się na to zdobyli, chyba jedynie bieda do tego zmusiała. Widocznie widmo komornika lub gwałtowna jakaś inna potrzeba kałały przezwyciężyć strach przed mrozem i wgląd na tyle innych przykrości. A tu, gdy zbliżając się już do mety, mogli byli się spodziewać przez spieniężenie z takim mozołem sprowadzonej sztuki byłaby cudo jakiejś takiej pociechy za poniesione udręki, z pod bramy miasta odesłano ich zpowrotem do domu, z tem uzasadnieniem, że ze względu na nagły wybuch zaraźliwej choroby na bydło w majątku Sędzię wszelki spęd byłaby na jarmarku aż do odwołania został zakazany.

Obwieszczenie o tym zakazie ogłoszono w Nowe miście dopiero w przeddzień jarmarku, tj. we wtorek. A do wioski wieść o tem widocznie nie dotarła i stąd biedni ludziska napróżno swe bydelko wśród tak strasznych warunków, nieraz z kilkunastu kilometrowej odległości ci, sprowadzili na jarmark. Toteż żałom i skargom na spotkany zawód nie było końca. Nam się zdaje, że tak być żadną miarą nie powinno. Jeżeli się wydało taki zakaz w ostatniej prawie chwili, to trzeba było też koniecznie postarać się o to, by wieść o nim dotarła do każdej zagrody bliższej lub dalszej okolicy, a nie narażać ludzi napróżno na takie przykrości.

Kronika sądowa.

Nowe miasto. Na środowej rozprawie karnej w tutejszym Sądzie Grodzkim pod przewod. nacz. S. Gr. p. Łazarewicz i z oskarżenia przed. p. Nowackiego ukarani zostali: Kamiński Jan z Szafarni za kradzież kafil podczas pracy u p. Malinowskiego w Lipówcu na 2 mies. więz. z zawiesz. na 2 lata i na kosztą sądową, Piasecki Wł. z Nowego miasta za podwójne pobranie pokrycia wekslowego na 6 mies. aresztu i 20 zł kosztów sądowych, Szybowicz w Poznaniu, sprowadzony przez policję, za usunięcie manęza z pod aresztu na 2 mies. więz. z zawiesz. na 2 lata i kosztą sąd., Taranowski Józef z Szafarni za kradzież leśną na 3 tygodnie aresztu i kosztą sądową, Mackiewicz Piotr i Franciszek z Lipinek za kradzież leśną po 20 zł grzywny lub po 4 dni aresztu i kosztą sądową, Kasprowicz Gertruda z Nowego miasta za pserstwo na 3 mies. aresztu, Rybiński Bolesław z Glinek, obecnie w areszcie w Grudziądzu, za kradzież ubrań itp. na rok aresztu, Kasprzycki Stanisław z Nowego miasta za zniewagę policji państw. i potłuczenie szyb w areszcie na łączną karę 1 mies. i 3 tygodnie i kosztą sądową.

Zjeżdża teatr żołnierski.

Nowe miasto. W niedzielę 13 bm. o godz. 20-tej odegra w sali Hotelu Centralnego Teatr Żołnierski 67 pp. dwie tryskające humorem komedje pt. „Zastąp mnie” w 3 aktach oraz „Słowiczek” w 1 odsłonie ze śpiewami. Przygrywać będzie orkiestra smyczkowa 67 pp.

Liczyć należy, że na przedstawienie niniejsze przybędą ci wszyscy, którzy w wesołej i miłej atmosferze pragną oderwać się od trosk codziennych.

Uroczystość gwiazdkowa wśród druhen KSMz.

Bratjan. W dniu 6 bm. tuż. Kat. Stow. Młodzieży żeńskiej obchodziło tradycyjnym zwyczajem gwiazdkę. Uroczystość tę zaszczylił swą obecnością patron ks. Redmer. Odprawieniem kolendy rozpoczęła się wieczór gwiazdkowy, poczem ks. Patron przemówił do druhen o tradycji gwiazdkowej, zapoczątkował dzielenie się opłatkiem i składanie życzeń. Nastąpił uroczysty akt składania przyrzeczenia nowych druhen. Przy rozgorzałej choince popłynęły hen do złóbka, do stóp Bożej Dziecinny, przepiękne pieśni kolendowe, poczem kilka druhen przedstawiło obrazek sceniczny pt. „Opłatek”, za co nagrodzone zostały rześmiami oklaskami. Przy obficie zastawionych stołach zasiadli zebrani do wspólnej kawki, podczas której wystąpiły drużyny z wesołymi monologami i dialogami. Dzwonkiem oznajmił przybycie swoje przygarbiony od ciężaru paczek gwiazdor. Po obdarzeniu wszyst-

kich miłymi upominkami, opuścił zebranych, składając jeszcze życzenia pomyślnej pracy w Nowym Roku w Stowarzyszeniu. Potem znów staropolskie kolendy wyrwały się z piersi wszystkich, ożywionych radosnym nastrojem. Miłe pogawędki, przerywane dowcipami, wesołe płasy przeciągnęły uroczystość do późnego wieczora. W serdecznych słowach przemówił do zgromadzonych ks. Patron, dziękując pod koniec p. Kowalewskiemu za udzielenie mieszkania na urządzenie wieczoru gwiazdkowego.

Malejące światełka „drzewka” pobudziły obecnych do zakończenia uroczystości, która długo pozostanie miłym wspomnieniem dla uczestników.

Pożar.

Mikołajki. W dniu 8 bm. około godz. 11,15 przed południem powstał ogień u rolnika p. Krajnika w Mikołajkach, przyczem spaliło się trzcina pokryta szopa. Ogień powstał, jak nam doniesiono, od iskieł. Otoż p. Krajnik odmrażał pompę przy pomocy słomy i ognia, a wiatr uniósł iskry na pokrycie szopy. Spalony obiekt był ubezpieczony na 2500 zł.

Wieczór gwiazdkowy w KSM.

Pratnica. W niedzielę, 30 grudnia, urządziło Kat. Stow. Młodz. m. wieczór gwiazdkowy w domu p. Ługiewiczów, w którym uczestniczyli rodzice druhów i zaproszeni goście. Na wstępie przemówił ks. patron Łosiński, poczem odbył się akt przyrzeczenia kandydatów na członków KSM., co pobudziło obecnych do odśpiewania hymnu młodzieży.

Następnie odśpiewano kilka kolend, poczem dzielono się opłatkiem, życząc sobie wzajemnie pomyślności. Z kolei zasiadli wszyscy do suto i gęsto zastawionych stołów. Monologi i występy odpowiednio uprzyjemniały czas. Z kolei nadszedł gwiazdor, obarcony wielu podarkami, które mi obdarzył druhów, a gorliwszych obficie. Towarzyskie gry, niespodzianki, przepłatanie śpiewem wesołych kolend przy roziskrzonej choince spędzono czas do godz. 12-tej, poczem rozeszli się obecni, pełni zadowolenia na spoczynek.

Z Po.norze.

Z jarmarku.

Działdowo. We wtorek 8 bm. odbył się tu pierwszy w tym roku jarmark ogólny. Byłaby spędzono około 30 sztuk, koni kilka, również i rynek krarnny nie był obeszany, postawiono tylko 4 budy żydowskie. Publiczności przybyło tyle, ile na zwykły targ. Przyczyną tego był silny mroz i jarmark, odbywający się w Mławie, który ścigał ludność ze wschodniej części powiatu. Mimo to, że nie było w mieście większego ruchu publicznego, zaszedł wypadek kradzieży na szkole Wilh. Długokinińskiego z Uzdowa, któremu nieznan sprawcy w zajeździe skradli 2 dery końskie, ścigałszy je poprostu z koni.

Złodziej utopił rower w rzece.

Działdowo. W ostatnich dniach jednemu z funkcyj. Straży Gran. w Wilamowie skradziono rower, który Policja wyловиła z Działdówki. Widocznie sprawca kradzieży udał się do rzeki na łowy i zauważywszy, że jest ścigany, zostawił łup i zbiegł.

Kradzieże z włamaniem.

Stenwałd. W nocy z 4 — 5 bm. w pogr. Stenwałdzie pod Biskupcem szajka nieznanych złodziei włamała się najpierw do oberżysty Oswalda Heinricha i skradła różne towary, oszacowane na sumę 250 mk. niem., następnie przypuszczenie ta sama szajka włamała się do rolnika Dudka Edwarda i skradła bieliznę i różne inne rzeczy na łączną sumę 1252 mk. niem. Nocy poprzedniej włamali się złodzieje do rolnika Herberta Janza i skradli także bieliznę i różne rzeczy na łączną sumę 467 mk. niem. Zatem przestrzegamy naszych pogranicznych obywateli przed tą szajką.

Tragiczny wypadek.

Grudziądz. W dzień sylwestrowy współpracownik kina „Orzeł” Gordon w czasie zdejmowania reklamy spadł z drabiny na bruk i poniósł śmierć na miejscu

Tragiczny wypadek na Wiśle pod Torunem.

Toruń. 13-letni uczeń I klasy gimnazjum męskiego Harry Dopstaw udał się w towarzystwie 14-letn. ucznia szkoły powsz., Stan. Guzikkiego, na zapiekanie ciemki lód, t. zw. „Martwej Wiśły”, przepływającej przez park miejski. W pewnym momencie lód załamał się i obaj wpadli do wody. Przy pomocy liny udało się uratować tylko Guzikkiego, który utrzymał się jeszcze na powierzchni wody. Zwłoki tamtego wydobyto w kilkanaście minut później.

Pożar fabryki i tartaków w Czersku.

Około 100 000 zł strat.

Czersk. W zakładach Przemysłowych firmy Schütt wybuchł 7 bm. groźny pożar, który momentalnie objął część zabudowań fabrycznych. Spłonęła doszczętnie kotłownia, akumulatornia, część hali maszyn, malarnia mebli i stolarnia. Straty wynoszą około 100 000 zł, które w połowie pokryje ubezpieczenie. Pożar powstał w kominie.

Pożar, poza ciężkim zranieniem strażaka Błocińskiego, pociągnął za sobą inne jeszcze nieszczęście. Nadwątłony ogniem mur kotłowni zawalił się nagle. Grzyzy jego runęły na grupę chłopców, którzy przyglądali się dogasającym zgliszczom. Linda, Dobek i Gawina mają połamane ręce i nogi oraz ulegli ciężkim obrażeniom wewnętrznym.

W szpitalu w Chojnicach zmarł we wtorek po amputacji obu zmiądzonych nóg 14-letni Leon Dobek.

Sprzeniewierzył pieniądze, przeznaczone na P. W.

Gdynia. Na polecenie władzy prokuratorskiej aresztowany został Stanisław Chłodnicki za sprzeniewierzenie około 20 000 zł, przeznaczonych na popieranie organizacji P. W. Chłodnicki podobno przetworzył pieniądze te w różnych lokalach w ciągu dość długiego okresu czasu. Umiął on uchylać się często od rewizyj.

Dziwnemu wydaje się nam, że nie było nad wymienionym kontroli.

Z dalszych stron Polski.

Żyd chciał tylko dać „na piwo dla żołnierzy na gwiazdkę”.

Za to spotkała go „gwiazdka” roku więzienia i 500 złotych grzywny.

Gniezno. Przed sądem okręgowym odpowiadał wczoraj 33-letni Bernard Schmidt z Lubaczowa o usiłowanie przekupienia oficera żywnościowego 69 p.p. Schmidt, dwukrotnie skreślony z listy dostawców M.S. Wojsk., występował na terenie Gniezna pod firmą swej żony, Gałdy Süss z Oleszyc. Kiedy komisja pułkowa część towarów zakwestjonowała, Schmidt udał się do por. Podrouzka, przyznał się, kim jest i wzmianka za ujawnienie jego nazwiska oraz przyjęcie reszty towarów zaofiarował oficerowi 500 zł. Na poczet tego wpłacił 20 listopada ub.r. 300 zł w koperce.

Oskarżony tłumaczył się przed sądem, że chciał dać tylko najpiwo dla żołnierzy na gwiazdkę. Sąd nie

dał wiary tłumaczeniom oskarżonego i skazał go na 1 rok więzienia, 5000 zł grzywny, z zamianą na 200 dni więzienia i utratę praw publicznych na lat 3 oraz utratę wpłaconej już oficerowi kwoty.

Obciął dziecku ręce za spalenie 500 zł.

Łódź. W Browarkach pod Łodzią zdarzył się potworny wypadek. Gospodarz Delązka spieniężył na targu 2 krowy i kilka świń, przywożąc do domu około 500 zł w banknotach, które położył na stole w mieszkaniu i wyszedł wyprzągnąć konie od woza. 3-letni synek, widząc kolorowe papiery, zaniósł je do kuchni, gdzie począł drzeć je na pski i palić w kominie. Zobaczywszy to Delązka, dostał ataku szału i schwywszy leżącą w kuchni siekiere, obciął dziecku obie ręczki powyżej łokcia. Na przeraźliwy krzyk malca nadbiegła jego matka. Gdy stanęła w obronie strasznie okaleczonego dziecka, szaleniec uderzył ją tą samą siekiere w głowę, druzgocąc kości czaszki. Szaleńca obezwładnili nadbiegli sąsiedzi.

Dziecko zmarło w kilka minut wskutek upływu krwi, ciężko raną zaś Delązkową przewieziono w stanie bezradnym do szpitala.

Delązka, który po zbrodni dalej objawiał szaleńcze obłąkanie, przesłano do zakładu dla umysłowo chorych.

I policji nie wolno bić obywateli.

Trzej policjanci zasądzeni za pobicie obywatela.

Łęczyca. Łódzki sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Łęczycy rozpoznawał niezwykłą sprawę. W sierpniu 1932 r. w Pa. zęzewie pod Łęczycą odbywał się jarmark i wskutek olbrzymiego tłoku policja musiała rozpraszac tłum. W czasie opróżnienia rynku komendant posterunku, st. post. Łuczyński, uderzył wieśniaka Jana Grzelewskiego. Ponieważ Grzelewski usiłował zanotować sobie numer policjanta, ten wezwał dwóch innych posterunkowych, polecając odprowadzić p. G. na posterunek.

Tam Łuczyński wraz z policjantem Wiśniewskim i Gaszewskim dotkliwie poturbowali Grzelewskiego, poczem kazali mu wyprac zakrawawioną koszulę i zmusili go, by włożył na siebie mokrą koszulę, poczem wypędzili go z posterunku.

Sąd skazał kom. posterunku Łuczyńskiego na półtora roku, zaś posterunkowych Wiśniewskiego i Gaszewskiego po 1 roku i 3 miesiące więzienia.

Wyrok w procesie miasta Warszawy przeciw elektrowni Warszawskiej.

Warszawa. Przed niedawnym czasem sąd miasta Warszawy postanowienie w sprawie pozwu gminy Warszawy przeciw „Francuskiej Spółce Akcyjnej Tow. Elektryczności w Warszawie” o rozwiązanie umowy koncesyjnej i postanowił uznać, że gminie Warszawy przysługuje od r. 1915 prawo żądania rozwiązania z winy pozwanej spółki umowy koncesyjnej, zawartej w r. 1902, dalej uznania za własność gminy całego przedsiębiorstwa elektrowni warszawskiej wraz z przynależnym mieniem ruchomem i nieruchomem.

Sąd postanowił zabezpieczyć pozew gminy Warszawy przez ustanowienie sekwestratora całego przedsiębiorstwa i jednocześnie mianował zarządcę w osobie b. ministra komunikacji i b. długoletniego dyrektora tramwajów miejskich, inż. Alfonsa Kühna.

KĄCIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Sobota, dn. 12. I. 6.45 Audycja poranna. 12.05 Koncert. 13.00 Dzień, połudn. 13.05 Płyty. 15.35 Przegląd gield. 15.45 Najnowsze nagrania na płytach. 16.30 „Wesoła audycja dla dzieci” (Tr. ze Lwowa). 17.00 Koncert muzyki lekkiej. 17.50 „Jakie będą nasze dzieci” (odczyt z cyklu „Dom i rodzina”). 18.00 Wiad. roln. 18.15 Recital organowy Nowowiejskiego z Poznania. 18.45 „Serce przemawia” (Tr. z Krakowa). 19.00 Koncert chóru „Lutnia”. 19.20 „Dublany” (Tr. ze Lwowa). 19.30 Płyty. 19.50 Wiad. sport. 20.00 Muzyka lekka w wyk. ork. P. R. 20.55 Dzień, wiecz. 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”? 21.00 Koncert wiecz. ork. symf. P. R. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15, 23.35 Muzyka tan. z płyt. 23.05 Loza Szyderców. 24.00 Muzyka taneczna.

Niedziela, dn. 13. I. 9.00 Sygnał czasu i pieśń. 10.05 Tr. nabożeństwa z Poznania. Kazanie pt. „Ład Boży w rodzinie”. 12.05 Przegląd teatralny. 12.15 Poranek muz. z Filharmonji Warsz. W przerwie około godz. 13.00—13.15 „Przez lądy i morza”. 14.00 Muzyka lekka. 15.00 „Zew ziemi” — feljeton. 15.15 Piosenki kaszubskie. 15.25 „Przegląd ryneków prod. rolnych”. 15.35 Koncert. 15.45 Pogadanka roln. 16.00 „Rywale” — fragment z pow. Wasniewskiego „Ognie w Pirytach”. 16.20 Recital Czapskiej. 16.45 „Zyciorys Lisa-Kuli — pogadanka dla dzieci. 17.00 Muzyka do tańca. 17.50 O książce „Ruch regionalistyczny w Europie”. 18.00 Słuchowisko pt. „Dziwny sen pana Łukasza”. 18.45 Odczyt z cyklu „Zycie mtodzieży”. 19.00 Muzyka lekka ork. P. R. 19.50 Felj. akt. 20.00 Koncert wiecz. ork. symf. P. R., Ignacy Dygas (śpiew). 20.45 Dzień, wiecz. 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”? 21.00 „Na wesołej lwowskiej fali”. 21.30 Wiad. sport. ze wszystkich rozgłośni P. R. 21.45 „Skrzynka pocztowa techn.”. 22.00 Koncert reklam. 22.15 Słuchowisko pt. „Świat się zmienił”. 22.35 Muzyka tan.

Poniedziałek, dn. 14. I. 6.45 Audycja poranna. 12.10 Koncert. 13.00 Dzień, połudn. 13.05 Płyty. 15.45 Płyty. 16.45 Lekcja języka niemieckiego ze Lwowa. 17.00 Tr. repertażu z Gmachu Poczty Głównej w Warszawie. 17.25 „Skrzynka pocztowa”. 17.35 Pieśni. 17.50 „Czas w życiu i życie w czasie”. 18.00 „Skrzynka poczt. roln.”. 18.10 Przegląd filmowy. 18.15 Recital fortep. 18.45 „Babska ciekawość”, obrazek dla dzieci. 19.25 Chwilka społeczna. 19.30 „Walka o sztukę polską”. 19.50 Wiad. sport. 20.00 Muzyka lekka w wyk. ork. P. R. 20.45 Dzień, wiecz. 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”? 21.00 Koncert Stow. Miłośników Dawnej Muzyki. 21.45 „Ciemne głębie oceanów” — odczyt z Krakowa. 22.00 Koncert reklam. 22.15 Muzyka tan.

NADEŚLANE.

Odpowiedź.

Właściwie p. K., na zarzuty, poczynione mi w „Drwęcy” Nr. 3 z dnia 5 stycznia pod „Nadestane”, odpowiedzieć nie zamierzałem, gdyż zarzuty jego są niepoważne. Mogłoby to jednakże opinie publiczną wprowadzić w błąd.

Wyjaśniam, że zezwolenie na prowadzenie toru ślizgawkowego otrzymałem od kapitana drużyny hokejowej, p. Alfonsa Chełkowskiego, który wspomnianym terenem dysponuje. Pan K. widocznie zazdrościł mi kolosalnego dochodu z toru, którego, niestety, nie osiągam.

Proponuję mu przejęcie toru i dalsze utrzymanie lodu w porządku, a dowie się, z jakimi przyjemnościami jest ta praca połączona.

Dalsze zarzuty są absolutnie bezpodstawne tak, że wcale na nie nie reaguję. Pan K. powinien mieć na tyle odwagi, że korespondencję swoją podpisać winien pełnym nazwiskiem, nie kryjąc się pod mianem „Obywatela”. K. Moszczyński.

Zapowiedź expose min. Becka o polskiej polityce zagranicznej.

Przedtem jednak Genewa.

Warszawa, 9. 1. Jak donoszą, min. Beck w ostatniej dekadzie b. mies. wygłosi w komisji Spraw Zagranicznych Sejmu expose o polskiej polityce zagranicznej na tle obecnej sytuacji międzynarodowej.

Min. Beck w połowie bieżącego tygodnia wyjeżdża na czele delegacji polskiej do Genewy na sesję Rady Ligi Narodów. Najważniejszą sprawą, wokół której skupić się będzie zainteresowanie podczas sesji Rady Ligi Narodów, jest plebiscyt w Zagłębiu Saary. Rada rozpocznie sesję dnia 11 bm., jednak do 14 bm., a więc do ukończenia plebiscytu załatwi jedynie sprawy drugorzędne o mniejszym znaczeniu. Po plebiscycie zajmie się rada rezultatami i konsekwencjami głosowania w Saarze.

Opinię polską interesować będą przedewszystkiem rozmowy min. Becka, przeprowadzone na terenie genewskim, zwłaszcza rozmowa z min. Lavalem.

Nowy rozłam w Ch. D.

Utworzenie klubu Chrześcijańsko-Ludowego.

Posłowie: Bitner, Bogdanowicz i Częściak wystąpili z Chrześcijańskiej Demokracji i utworzyli nowy klub, który nazwali Chrześcijańsko-Ludowym. Do wiadomości prasy zaś podali następujący komunikat:

„Nie godząc się, jako demokraci, na faktycznie urzeczywistnioną w organizacji Chrześcijańskiej Demokracji zasadę wodza (Fuehrerprinzip), a przez to zmuszeni do utworzenia odrębnego klubu i stronnictwa, członkowie Chrześcijańskiego klubu ludowego pozostają wierni dawniejszym politycznym i ideowym zasadom Chrześcijańskiej Demokracji. W związku z tem Klub Chrześcijańsko-Ludowy oświadcza, że stojąc na stanowisku opozycyjnym, będzie nieugięty przeciwstawiał się tym poczynaniom politycznym, które nie będą zgodne z ideałami prawdziwego chrystianizmu.”

54 miliony zł grzywny

zapłaci „Wspólnota Interesów”.

Zakończyły się dochodzenia karno-skarbowe przeciwko b. dyrektorom Katowickiej Spółki Akcyjnej i Zjednoczonych Hut Królewskiej i Laury (tworzących koncern „Wspólnoty Interesów”) o nadużycia skarbowe za lata 1929—32.

W wyniku dochodzeń, „Wspólnota Interesów” (odpowiadająca solidarnie za kary, wymierzone dyrektorom) ma zapłacić 54,512,000 zł grzywny.

Nominacja wojewody poznańskiego.

Poznań, 10. 1. Dzisiejsze dzienniki poznańskie twierdzą, że został już wręczony dyplom nominacyjny nowemu wojewodzie poznańskiemu, płk. Maruszewskiemu, który obejmie urządowanie w czwartek, 17 bm.

Spęd bekonów.

Nowemiasto. Najbliższy odbiór bekonów w Nowemleście odbędzie się 15 stycznia rb. (wtorek), przyczem tytułem próby przeprowadzony będzie kołami tak, by producenci nie byli narażeni na zbyt wczesne przybywanie na spęd. Dlatego też należy ściśle się zastosować do poniżej podanego rozkładu i czasu odbioru od poszczególnych kół i nie przyjeżdżać za wcześnie.

Kolejność kół: Małe Bałówki — godz. 7,20, Kurzętnik — 7,50, Lekarty — 8,15, Marzęcice — 8,40, Mikołajki — 9,00, Mroczo — 9,30, Nowemiasto — 9,50, Nowydwór — 10,15, Niem. Brzozie — 10,45, Zajączkowo — 11,00.

Zajazd do wagi podobnie jak ostatnim razem, tylko że I Koło ma się zatrzymać na wysokości dworca i dopiero po odebraniu świń z całego Koła podjeżdża drugie itd. Wypłata w poczekalni na dworcu.

P.P. Prezesi Kół winni się zająć, by wszyscy członkowie danego koła przybyli na spęd jednocześnie na oznaczoną godzinę, na samych zaś spędzie dopilnować porządku. Przypominam również wszystkim producentom o usunięciu świń z zawczasu wielkich drutów i klamer w przeciwnym razie bekonów nie zostaną odebrane.

Inż. Dzdzisław Włodek, instr. hodowlany PIR.

Kawa, ofiarowana powodzianom przez Brazylię.

Gdynia. Nadeszło tu 30.000 kg. kawy, ofiarowanej przez Brazylię dla powodzian w Polsce. Przywiózł ją fiński statek „Herakles” i nie pobrał kosztów przewozu.

Obrót portu gdyńskiego z r. 1934.

Dokonano ostatecznych obliczeń ogólnych obrotów towarowych portu gdyńskiego, o w r. 1934. Obliczenia te różnią się dość znacznie od prowizorycznych liczb, podawanych przed paru dniami, a mianowicie wykazują jeszcze większy wzrost obrotów w porównaniu z r. 1933.

Po szeregu rekordów miesięcznych w ciągu r. 1934, port gdyński osiągnął rekord obrotu rocznego, który stawia go w rzędzie największych portów europejskich. Ogólny obrót towarowy wyniósł w r. ub. 7.319.968,5 t. wobec 6.207.736,3 t. w 1933 r. Z ogólnej sumy przypada na obroty przybrzeżne łącznie z obrotem z w. m. Gdańskiem oraz z obrotem z wnętrzem kraju — 128.057 t. wobec 101.870 t. w 1933 r. Na obrót zamorski przypało więc 7.191.913 t. wobec 6.105.866 t. w 1933 r. W tej liczbie przywóz wyniósł 991.544 t. (1933 r. — 870.704 t.), wywóz zaś 6.200.369 t. (5.235.162 t.).

Obrót w wysokości 7.320 tys. tonn stawia port gdyński na czele wszystkich portów bałtyckich.

W Urzędzie Skarbowym w Olkuszu zdefraudowano 250.000 zł.

Olkusz. Wielka afera w sprawie nadużyć w urzędzie skarbowym w Olkuszu zatacza coraz szersze kręgi. Zaareztowani urzędnicy dopuścili się od r. 1931 m. in. nadużyć przy wpłacaniu podatków i zapisywaniu fałszywych sum do ksiąg urzędu skarbowego. Do tej pory zarejestrowano 250.000 zł.

W związku z nadużyciami zaareztowano 4 urzędników, 1 zawieszono, a b. wójta Rabsztyna zwolniono za kaucją.

W związku z tą aferą urząd skarbowy w Olkuszu wysłał płatnikom ponowne nakazy płatnicze od r. 1931 i jeśli płatnik nie przechował kwitu, żąda od niego zapłaty, mimo, że odpowiednia kwota figuruje w księgach jako wpłacaoua.

Zmiany w gabinecie jugosłowiańskim.

Z prawej Jęticz, obecny premier jugosłowiański. Z lewej gen. Zivkovicz, który odgrywa wielką rolę w polityce jugosłowiańskiej.

Łagodny kurs w Jugosławji.

Białogród. Wielkie wrażenie w kraju, zwłaszcza w kołach opozycyjnych, wywarło wypuszczenie na wolność dalszej partji więźniów politycznych. Łagodny kurs rządu Jęticza sprawia, iż nastawienie ludności do rządu jest z każdym dniem przychylniejsze. Jugosławia wkracza wielkimi krokami na nowe drogi rozwoju wewnętrznego.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 10. 1.

Płacono w złotych za 100 kg.

Zyto	15,25—15,50
Pszonica	15,50—16,00
Jęczmień	21,25—20,00
Owies	15,25—15,75
Mąka żytnia	20,75—21,75
Mąka pszenna 65 proc.	23,25—23,75
Otręby żytnie	10,25—11,00
Otręby pszenne	10,85—11,35
Rzepak zimowy	40,00—43,00
Siemię lniane	43,00—45,00
Groch Victoria	39,00—42,00
Groch Folgera	32,00—35,00
Żubin niebieski	8,50—9,00
Żubin złoty	10,00—10,50
Gorzycza	40,00—43,00
Wyka latowa	23,00—25,00
Koniczyna czerwona	130,00—140,00
Koniczyna biała	80,00—110,00
Koniczyna szwedzka	180,00—200,00
Przełot	80,00—100,00
Tymoteusz	60,00—70,00
Mak niebieski	34,00—37,00

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5,28½; frank francuski 34,94; frank szwajcarski 171,52; funt szterling 26,00; marka niemiecka 212,60; korona czeska 22 10.

Za redakcję odpowiedzialny: Wacław Weilandt w Nowemleście.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w składzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonej numerów lub odeszkodowania.

Dnia 9-go o godz. 9.30 zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., nasz najukochańszy syn, brat, szwagier i wujek

Klemens Zakreta

przeżywszy lat 23.
O czem donosi w ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

Świniarz, Truszczyń, Zwiniarz, Targowisko, Brodnica, Barłogi, Mgoszcz, w styczniu 1935.

Ekspozycja zwłok z domu żałoby do kościoła parafjalnego w Zwiniarzu odbędzie się w niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 3-ciej po południu, następnie pogrzeb w poniedziałek, dnia 14-go o godz. 10-tej przed połud.

Osobnych wiadomości nie wysyła się.

Duże pomarańcze

po 30 gr sztuka poleca
Stanisław Rost,
Nowemiasto, Rynek.

Starsza
dziewczyna
do wszystkich prac potrzebna
Gdzie? wskaże eksp. „Drwęca”
Nowemiasto.

Służący
potrzebny na gospodarstwo z
dojem. Głapiński, Howo.

Poszukuję
uczniła
z lepszej rodziny.
Z. Rozentalski,
mistrz piekarski
Howo, Jagiellońska 10.

Potrzebna
kuchnia
Westfalska średniej wielkości
oraz stare kafle do jednego
pieca. Zgłoszenia do
eksp. „Drwęcy” Nowemiasto.

Węgiel
opałowy i kowalski poleca
Fr. Tysler, Lubawa.
I. a Prima górnośląski

W niedzielę, 13 bm. o godz. 20-tej

odegrane zostaną przez

TEATR ŻOŁNIERSKI 67 p. p.

w Nowemleście w Hotelu Centralnym

dwie wesole komedje p.t.:

„ZASTĄP MNIE”

w 3 aktach oraz

„SŁOWICZEK”

w jednej odsłonie ze śpiewami.

W czasie przedstawienia i przerw, przygrywać będzie

orkiestra smyczkowa 67 p.p. Sala dobrze ogrzana.

Listy przewozowe

(zwykle i pospieszne)

znów na składzie.

„DRWECA” Księgarnia.
NOWEMIASTO.

Książki handlowe

wszystkich rodzaj
poleca w wielkim wyborze
„DRWECA” Księg. NOWEMIASTO.

Makuchy lniane

Makuchy słonecznikowe

Mączkę makuchową 44 proc.

(składająca się z makuchów sojowych,
orzecha ziemnego i ziarna palmowych,

Otręby pszenne szale

Otręby żytnie

poleca

„ROLNIK” Spółdz. roln.-handl.

Lubawa, tel. 39.

Nowemiasto, tel. 49.

PRZYBORY DO GOLENIA

jak:

brzytwy — aparaty do golenia —
ostrze — kamienie alunowe —
kamienie do tamowania krwi —
paski — pendzle — mlseczki —
rozpylacze — komplety do golenia

poleca w wielkim wyborze

„Drwęca”, Księgarnia
NOWEMIASTO.

Kupujemy po cenach najwyższych

TYMOTKĘ WSZELKIE KONICZYNY

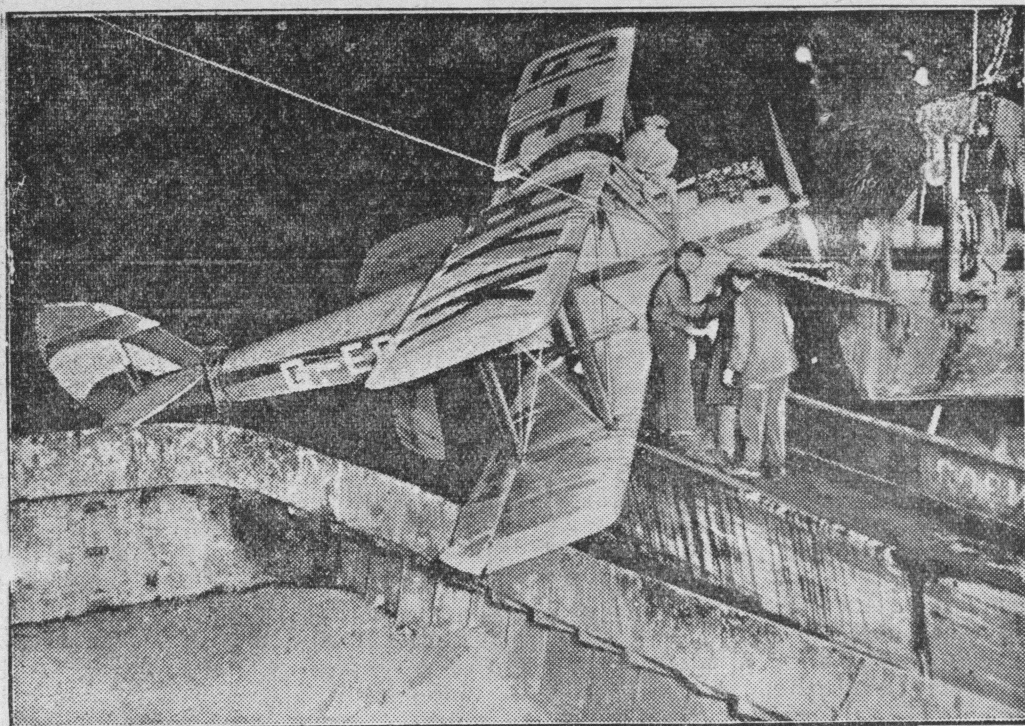
„ROLNIK”

Spółdzielnia roln.-handlowa

Lubawa, tel. 39.

Nowemiasto, tel. 49.

Pewien samolot sportowy musiał przymusowo lądować na Tamizie w Londynie. Pilota uratowano. Również samolot udało się wydobyć w całości, co widzimy powyżej.

Pobór podatków.

Ważne pouczenie dla płatników.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 76 z dnia 31-go sierpnia 1934 r. Minister Skarbu ogłosił jednolity tekst ustaw o państwowym podatku dochodowym, przemysłowym, o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich od lokali, o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych oraz o państwowym podatku od energii elektrycznej.

Poczujemy się do obowiązku w tej materji pewne sprawy wyjaśnić.

Podatek dochodowy.

Zacniemy od podatku dochodowego, gdyż podatek dochodowy jest — że tak się wyrazimy — miernikiem wszystkich innych podatków.

Państwowy podatek dochodowy opłacają osoby fizyczne, mające na odszarze Rzeczypospolitej Polskiej mniejsze zamieszkania lub przebywające na tym obszarze dłużej niż rok — od całego dochodu, o ile ich dochód roczny przekracza 1.500 zł.

Przedmioty, które podlegają opodatkowaniu są następujące: nieruchomości gruntowe, własne, posiadane, użytkowane lub dzierżawione; z budynków, z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych; z zajęć zawodowych i wszelkich innych zatrudnień o celach zarobkowych z tantjem; z ka-

pitałów pieniężnych i praw majątkowych; z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę; wogóle z wszelkiego rodzaju źródeł jakiegokolwiek dochodu.

Od podatku dochodowego wolni są: uwierzytelnieni przy Rządzie Rzeczypospolitej, zastępcy obcych państw i ich urzędnicy, o ile są cudzoziemcami; weterani powstań 1863 roku, co do pensyj, pobieranych na mocy obowiązujących ustaw; osoby, pobierające ze Skarbu pensje i dodatki przywiązane do odznaczeń za waleczność, za rany i t. p. co do tych pensyj i dodatków; szeregowi Wojsk Polskich co do ich żołdu w służbie czynnej łącznie ze wszystkimi dodatkami oficerowie duchowni i urzędnicy wojskowi w czasie wojny, należący do oddziałów, postawionych na stopie bojowej, co do uposażenia wypłacanego z etatu wojennego; Państwo i związki samorządowe; osoby prawne, których dochody są obracane w całości na cele ogólnej użyteczności naukowe, oświatowe, kulturalne, wyznaniowe i dobroczynne; kółka rolnicze, należące do związków rewizyjnych, a mające charakter spółdzielni.

Wymiar podatku.

Za dochód uważa się sumę wszystkich przychodów w pieniądzu lub wartościach pieniężnych, otrzymanych z poszczególnych źródeł, po potrąceniu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia tych przychodów, łącznie z corocznem odpisaniem na zużycie budynków, maszyn, martwego inwentarza itd.

Nie uważa się za dochód podlegający opodatkowaniu: nadzwyczajnych przychodów w postaci spadków, legatów

(zapisów), darowizn, posagów, kapitałów, wypłaconych za ubezpieczenie życia, wpływów wskutek częściowego lub całkowitego spieniężenia majątków; wygranych loteryjnych i losowych; wpłat z tytułu uznania wierzytelności itd.

Ogólnego dochodu należy odliczyć: odsetki od długów, wartość pieniężną rent i trwałych ciężarów, opartych na tytułach prawnych; obowiązujące podatnika na mocy prawa lub umowy opłaty za siebie i za członków jego rodziny do kas zapomogowych, emerytalnych, ubezpieczalni społecznych, ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i pogrzebowych, o ile te opłaty łącznie nie przekraczają 300 zł rocznie za każdą ubezpieczoną osobę; premje wypłacone przez podatnika od ubezpieczeń na wypadek śmierci lub na dożycie, o ile nie przekraczają: a) na rachunek samego podatnika 300 zł rocznie, b) na rachunek zaś podatnika i członków rodziny, będących na jego utrzymaniu łącznie 600 zł rocznie; bezpośrednie podatki państwowe i samorządowe, przymuszone lub ustawowe świadczenia pieniężne oraz bezpłatne świadczenia przymusowe innego rodzaju na cele publiczne z wyjątkiem państwowego podatku dochodowego, podatku specjalnego od tantjem i nadzwyczajnej daniny państwowej.

Podatek dochodowy wymierza się według następującej skali:

Skala podatkowa.

Stopień dochodu	Wysokość dochodu w złotych	Podatek w złotych
1.	1.500 do 1.550	31.
2.	1.550 do 1.600	33.
3.	1.600 do 1.700	37.
4.	1.700 do 1.800	41.
5.	1.800 do 1.900	45.
6.	1.900 do 2.000	50.
7.	2.000 do 2.100	54.
8.	2.100 do 2.200	59.
9.	2.200 do 2.400	67.
10.	2.400 do 2.600	75.
11.	2.600 do 2.800	84.
12.	2.800 do 3.000	93.
13.	3.000 do 3.200	102.
14.	3.200 do 3.400	112.
15.	3.400 do 3.600	122.
16.	3.600 do 3.800	133.
17.	3.800 do 4.000	144.
18.	4.000 do 4.400	162.
19.	4.400 do 4.800	182.
20.	4.800 do 5.200	202.
21.	5.200 do 5.600	224.
22.	5.600 do 6.000	246.
23.	6.000 do 6.600	283.
24.	6.600 do 7.200	324.
25.	7.200 do 7.800	366.
26.	7.800 do 8.400	411.
27.	8.400 do 9.200	469.
28.	9.200 do 10.000	530.

Jun ostatni stopień dochodu jest 73-ci i określa wysokość dochodu od 192.000 do 200.000, od których przypada płać 50.000 zł podatku rocznie. (C. d. n.)

Przeszło 100-kilową rybę wyłowiono w Dźwinie.

Z Dżisny donoszą, że w Dźwinie wyłowiono olbrzymią rybę wagi 112 kg. Rybacy przypuszczają, że ryba zawędrowała do rzeki z morza.

Nieuwzględnione życzenia polskich biskupów.

Projekt ustawy o pielęgniarstwie.

Wniesiony do Sejmu projekt ustawy o pielęgniarstwie reguluje całokształt zagadnienia pielęgniarstwa. Projekt zawiera przepisy, dotyczące wykonywania praktyki pielęgniarstwa, a mianowicie przygotowania do zawodu pielęgniarstwa, zakresu praktyki pielęgniarstwa i uprawnień personelu pielęgniarstwa oraz szkół pielęgniarstwa.

Według projektu ustawy, zawodem pielęgniarstwa mogą zajmować się tylko osoby, które posiadają obywatelstwo polskie i ukończyły 2 i pół letnią szkołę pielęgniarstwa, otwartą i prowadzoną na podstawie zezwolenia ministra opieki społecznej. Kandydatki względnie kandydaci, wstępujący do szkół pielęgniarstwa, posiadać muszą wykształcenie przynajmniej w zakresie gimnazjum lub równorzędne, ukończony 18 ty, a nie przekroczony 30-ty rok życia, odpowiednie właściwości psychiczne i uzdolnienie fizyczne oraz nieskazitelną przeszłość.

Przed przystąpieniem do wykonywania praktyki pielęgniarstwa wymagane jest zarejestrowanie się u wojewódzkiej władzy administracji ogólnej. Względem osób, zajmujących się obecnie pielęgniarstwem projekt ustawy przewiduje w czteroletnim okresie przejściowym zastąpienie wymaganym ustawowo kwalifikacją zdaniem odpowiedniego egzaminu przed komisją egzaminacyjną przy urzędach wojewódzkich.

Przy omawianiu tego projektu ustawy należy dodać, że gdy zaczęto mówić o tym projekcie, biskupi polscy zwrócili już uwagę, że utrudnia on pracę miłosierdzia zakonom i całemu szeregowi organizacji katolickich. Okazuje się jednak, że uwagi i wszystkie przestrogi nie zostały uwzględnione.

19 tysięcy wychodźców wróciło do Polski.

Od stycznia do końca października ubr. wyjechało do Polski ogółem 38 tysięcy wychodźców, w tem blisko 21 tys. do krajów europejskich, a przeszło 17 tys. do krajów poza-europejskich. W tym samym okresie czasu powróciło do Polski 19.708 wychodźców, w tem 17,853 z krajów europejskich i 1855 z krajów poza-europejskich.

W wyżej wymienionym okresie czasu wyjechało do Francji 7,392 osób, a wróciło stamtąd 16 658, do Niemiec wyjechało 343 osób, wróciło 220, do Stanów Zjednocz. wyjechało 1262 osób, wróciło 529, do Kanady wyjechało 1236, wróciło 396, — do Argentyny wyjechało 1725 osób, wróciło 707, — do Brazylii wyjechało 1880, wróciło 36, do Uru-

W hrabstwie Cornwall, w Anglii, spowodu deszczu powstała powódź. Sprzedawca mleka wprost z wozu zaopatruje swoich klientów w mleko.

gwaju wyjechało 299, wróciło 36, — do Palestyny wyjechało 10,107, wróciło 187.

Bija za mówienie po polsku.

Opole. W ostatnim czasie mnożą się znowu wypadki zaczepiania i atakowania Polaków, mówiących publicznie po polsku na ulicy, w tramwajach, kolei itd., i to w Raciborzu, Opolu, Bytomiu itd.

Policja niemiecka w wypadkach prowokacji zachowuje się biernie.

Napaści te, jak dotąd, rzucają jaskrawe światło na t. zw. swobodę i t. zw. wolność Polaków w Niemczech, którą niemiecka opinia publiczna w ostatnim czasie znowu zaczęła się chełpić.

65.000 dolarów wpadło do morza.

Okrętem „Excelsior” jechał do Europy pewien kupiec amerykański, który był na tyle lekomyślny, że portfel, zawierający 65.000 dolarów, trzymał stale przy sobie. W pewnej chwili, gdy chory na morską chorobę przechylił się poza burtę, portfel wpadł do morza i poszedł na dno.

Kary administracyjne w Polsce.

Główny Urząd Statystyczny opracował zestawienie kar administracyjnych w Polsce w r. 1933-34. W okresie tym nałożono w Polsce 1.144.959 kar administracyjnych, z tego we Warszawie 107.474, w województwie warszawskim 72.144, w łódzkim 119.152, w kieleckim 65.989, w lubelskim 59.686, w białostockim 85.862, w wileńskim 46.533, w nowogrodzkim 28.885, w poleskim 45.374, w wołyńskim 67.499, w poznańskim 73.721, w pomorskim 48.536, w śląskim 66.215, w krakowskim 74.978, w lwowskim 77.212, w tarnopolskim 47.930 i w woj. stanisławowskim 57.679 kar administracyjnych.

Za przekroczenie przepisów sanitarnych nałożono ogółem 107.792 kar, przepisów drogowych 185.344 kar, przepisów o posiadaniu broni 31.590, za przekroczenie ustawy przeciwalkoholowej 56.088 kar oraz za przekroczenie prawa o wykroczeniach 260.702 kar.

Przeciętnie na 10.000 mieszkańców przypada 347 nałożonych kar administracyjnych.